

चाक्रन्दन् MBh. 7,44. हा तन्म नृपयोषिताम् Spr. (II) 6826. हा कृतास्मि MBh. 3, 2364. BHĀG. P. 5, 26, 15. PAÑĀT. 135, 1. HIT. 18, 12. हा गतिं का गमिष्यामि HARIV. 7116. किं शेषे हा कृतो भुवि R. 6, 93, 11. हान्येषां तेन का गतिः KATHĀS. 52, 262. हा न कश्चिन्मां वृद्धमनायं संभावयति PRAB. 89, 15. हा कृत कृत Spr. (II) 3777. हा धिक् 7383. MĀLATĪM. 82, 5. RĪĠA-TAR. 1, 212. हा कष्टम् Suçr. 1, 108, 17. Spr. (II) 7316. HEM. JOGAÇ. 2, 49. हाकष्टशब्द KATHĀS. 56, 123. हा धिक्कष्टम् VIKR. 61, 7. ऊं (उं die neuere Ausg.) हा HARIV. 9709. हा हा gaṇa चादि zu P. 4, 4, 57. हा हेति रुदती MBh. 3, 2107. 2219. R. 2, 63, 23. Spr. (II) 1989. हा हा तथापि विषयान् ब्रह्मति चेतः 4584. हा हा नश्यति MRĀĪH. 130, 23. VARĀH. BRH. S. 19, 7. MĀRK. P. 62, 8. BHĀG. P. 4, 4, 28. 8, 11, 2. हा हा कृवा Z. d. d. m. G. 27, 19. हा हेति चक्रे 14, 573, 25. हाहाशब्द ebend. °रव KATHĀS. 56, 127. vor einem voc. MBh. 3, 2380. R. 2, 34, 19. MRĀĪH. 130, 21. Spr. (II) 7389. हा हा मुष्टे ऽस्मि PAÑĀT. 35, 10. हा हाहं पतितास्मि KATHĀS. 12, 182. MRĀĪH. 84, 2. हा हा धिक् MBh. 14, 2365. हा हा कष्टम् KATHĀS. 15, 33. ही ही (हा हा die neuere Ausg.) हा हेति वादिनौ als Ausdruck des Behagens HARIV. 14578.

हाउयवादारमन् n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 247, a.

हाउरुवैवासामन् n. desgl. ebend. 236, a.

हासकायनै (von हेसक) adj. gaṇa पत्तादि zu P. 4, 2, 80. m. patron. gaṇa नडादि zu P. 4, 1, 99.

हाकलि ein Metrum von 4 X 14 Moren COLEBR. Misc. Ess. 2, 156 (III, 28).

हाङ्गर m. ein best. Wasserthier ÇABDAĪ. im ÇKDR. Haifisch WILSON.

हास्यखान m. N. pr. eines Chans Verz. d. Oxf. H. 147, a.

हाट s. कर°.

हाटक 1) m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 2, 1042. sg. N. des von ihm bewohnten Landes 1040. — 2) n. (aus HĀṭaka gewonnenes) Gold AK. 2, 9, 94. H. 1043. HALĪ. 2, 18. RATNAM. 87. MBh. 6, 781. 12, 6398. R. 1, 14, 25 (कृटक gedr.). 45, 42. 3, 49, 8. 50, 2. 79, 8. 4, 2, 15. 6, 19, 44. 7, 23, 5, 37. ÇIC. 13, 63. VARĀH. BRH. 27 (25), 27. RĪĠA-TAR. 1, 110. 3, 529. BHĀG. P. 4, 22, 6. 5, 24, 17 (mythische Erklärung). PAÑĀT. 3, 15, 6. PAÑĀT. 184, 16. 236, 6. Verz. d. Oxf. H. 82, a, No. 138, ÇI. 2. 234, b, 22. — 3) adj. oxyt. golden P. 4, 3, 153. Schol. — 4) m. ein best. Zaubertrank BHĀG. P. 5, 24, 16. — 5) f. ई N. pr. eines mythischen Flusses in der Unterwelt BHĀG. P. 5, 24, 17. — Vgl. कर°, परि°.

हाटकर्मय (von हाटका) adj. (f. ई) golden P. 4, 3, 153. Schol.

हाटकेश (हाटका + ईश) m. eine Form Çiva's KATHĀS. 118, 191.

हाटकेशान m. desgl. KATHĀS. 73, 104.

हाटकेसर m. 1) desgl. KATHĀS. 73, 124. 118, 154. fg. BHĀG. P. 5, 24, 17. VĀMANA-P. 62 nach ÇKDR. — 2) Bez. eines best. Zauberspruchs RĪĠA-TAR. 3, 465.

हाडि m. N. pr. eines Mannes RĪĠA-TAR. 6, 81.

हाडियाम m. N. pr. eines Dorfes RĪĠA-TAR. 1, 342. 8, 1588. 2197.

हातव्य (von 2. हा) adj. 1) zu verlassen, aufzugeben: पन्थानः Spr. (II) 1856 (Conj.). प्रद्रेषण तु न हातव्यो भर्ता कस्यांचिदापदि MBh. 12, 2303. विरक्तभावा स्त्री Spr. (II) 7216. संसार 4464. षड्रुषाः 6615. सप्त दोषा राज्ञा 6827. अज्ञान KATHĀS. 72, 204. न यत्नः Spr. (II) 5789. षड्रुषाः 6614. पौरुषम् MĀRK. P. 123, 28. धर्म KULL. zu M. 8, 17. — 2) hinter sich zu

lassen so v. a. einzuholen, zu erteilen: यो धावता न हातव्यस्तिष्ठन्नपि न क्रीयते MBh. 12, 8138.

हात्र n. = भरण Uṇ. 4, 161. = मरण, प्रमथन, रातिस UṇĀDIR. im SĀMĀKSHIPTAS. nach ÇKDR. — Vgl. काल.

हान (von 2. हा) n. das Verlassen, Fahrenlassen, Aufgeben (Gegens. उपादान), Befreiung von; das Aufhören Spr. (II) 4385, v. l. KAP. 1, 58. 76. 109. 134. JOGAÇ. 2, 25. ÇAMK. zu BRH. ĀR. UP. S. 193 (st. °हानः ist °हानं zu lesen). Verz. d. Oxf. H. 237, b, No. 569. SARVADARÇANAS. 42, 8. 9. 103, 16. 180, 14. Comm. zu TAITT. UP. S. 81. zu NĀJAS. 1, 1, 32. HEM. JOGAÇ. 4, 83. — Vgl. श्य°.

हानव्य (von हनु) adj. im Kinnbacken befindlich: Zahn Suçr. 1, 304, 14.

हानि (von 2. हा) f. UṇĀDIS. 4, 51 (parox.). P. 3, 3, 95. VĀRT. 2 (oxyt.). VOP. 26, 184. 1) das Fahrenlassen, Aufgeben: हेमाम् Spr. (II) 2655. र-मणीनां भूषणहानिः das Ablegen 673. प्रतिज्ञा° Comm. zu NĀJAS. 5, 2, 2.

— 2) Unzulänglichkeit, Abmangel (zu einer best. Zahl u. s. w.): सूक्तस्य ऀच. Çr. 9, 1, 16. 10, 1, 18. बलं बलवतो ऽपीकृ प्रणश्यत्यन्नहानितः MBh. 13, 3231. — 3) Abnahme, Verminderung: सोमस्य हानिश्चैव वृद्धिश्चैव दृश्यते MBh. 5, 3550. सोमेन सार्धं तव (d. i. समुद्रस्य) हानिवृद्धौ भविष्यतः 9, 2735. अयाप VARĀH. BRH. S. 46, 91. an Zahl, Werth u. s. w. Ind. St. 8, 235. अर्धाधिकहानितम् um JĀĠN. 2, 207. एकहान्या VARĀH. BRH. S. 21, 35. 58, 30. KULL. zu M. 1, 70. SARVADARÇANAS. 176, 9. JĀĠN. 2, 244. SŪRJAS. 12, 56. fg. VARĀH. BRH. S. 80, 16. 81, 10. यथा हानिः क्रमप्राप्ता तथा वृद्धिः क्रमगता HARIV. 11216. fg. अायुर्हानि 11174. धर्मस्य बलहानिः MBh. 3, 12859. Suçr. 1, 49, 21. 52, 3. 97, 7. वृद्धिर्धैवतं संपूर्णता हानिः 129, 5. सत्य° MBh. 3, 13023. Verlust, Schaden, Einbuße: न हानिः परिदृश्यते KATHĀS. 6, 129. का हानिः Spr. (II) 1943. का नो हानिः SARVADARÇANAS. 126, 9. Spr. (II) 5078. 5281. VARĀH. BRH. S. 41, 10. Verz. d. Oxf. H. 103, b, 10. fg. KULL. zu M. 8, 243. भूमेः JĀĠN. 2, 24. अर्थ° MBh. 3, 1047. 5, 1725. VARĀH. BRH. S. 5, 46. 50, 16. fgg. 53, 60. 67. सुत° 53, 119. Spr. (II) 769. RĪĠA-TAR. 2, 109. 5, 179. तैज्ञो MBh. 3, 99 in der Unterschr. Spr. (II) 1539. 2759. प्रताप° RĪĠA-TAR. 5, 178. प्रज्ञा° MĀRK. P. 58, 68. स्वार्थहानिं करोषि किम् KATHĀS. 60, 94. इष्ट° KUSUM. 54, 2. राजप्रसाद° PAÑĀT. 26, 25 (23, 19 ed. orn.). धर्म° VP. bei MUIR, ST. 4, 193. काल° Zeitverlust R. 4, 61, 57. RAGH. 13, 16. ब्राह्मण्यात् — न हानिमुपगच्छति kommt nicht um MĀRK. P. 113, 31. Ruin Spr. (II) 5286. मर्त्यानाम् MĀRK. P. 16, 48. 25, 13. VARĀH. BRH. S. 4, 32. नृप° 8, 46. तद्वेश° PAÑĀT. 2, 6, 9.

bei den Juristen das Verlieren, Unterliegen im Process. — 4) das Aufhören, Unterbleiben, Schwenden: कार्य° UTTARAB. 67, 10 (86, 10). कर्म° s. u. दीर्घसूत्र in den Nachträgen. यस्य चानुदिनं हानिर्गृहे नित्यस्य कर्मणाः MĀRK. P. 35, 38. 61, 29. 48. fg. 51. 109, 30. 126, 14. न यमकत्वहानिः SĪH. D. 261, 12. fg. सर्वदुःखानाम् BHAG. 2, 65. दुःख° Spr. (II) 5827. BHĀG. P. 4, 25, 4. भारक्लेश° VP. bei MUIR, ST. 4, 218. प्रभु° MĀRK. P. 58, 68. उद्योग° Spr. (II) 5286. दैर्घ्य° KATHĀS. 2, 64. एतद्यत्नं हानिमेष्यति 86, 17. KAP. 1, 21. 3, 74. SARVADARÇANAS. 75, 11. fg. KUSUM. 58, 6. NILAK. 165. — Vgl. काम°, वयो°, स्वर्ण°.

हानिकर adj. Schaden —, Nachtheil bringend Spr. (II) 274. बल° MĀRK. P. 92, 18.

हानिकृत् adj. dass.: ह्यण° KATHĀS. 19, 111.